

ئەمە پرەحمەت و بەزەییە کە خۆی گەورە دەیکاتە نێو دلی بەندەکانی، خۆی گەورە پرەحم دەکات بەو بەندەکانی کە بە پرەحم و بەزەیین

له ئوسامەى كورى زەبەدەو - پرەزای خۆی لیبیت - دەلیت: كورى كچەكەى پیغەمبەرى خودا - صلى الله عليه وسلم - بەرزكراپەو له كاتى مردنیدا، چاوەكانى پیغەمبەرى خودا - صلى الله عليه وسلم - پیربوو له فرمیسك، سەعد پێى ووت: ئەمە چیبە ئەى پیغەمبەرى خودا؟! ئەویش فرمووی: «ئەمە پرەحمەت و بەزەییە کە خۆی گەورە دەیکاتە نێو دلی بەندەکانی، خۆی گەورە پرەحم دەکات بەو بەندەکانی کە بە پرەحم و بەزەیین (بەرامبەر)» (خەلکى).

[صەحیحە] [بوخارى و موسلىم ھاوران لەسەرى]

ئوسامەى كورى زەبەد - پرەزای خۆی لیبیت - باسى ئەو دەکات کە یەك لە كچەکانى پیغەمبەر - صلى الله عليه وسلم - کە سێكى نارد بۆ ئەو پیغەمبەر - صلى الله عليه وسلم - لە لای ئامادە بێت چونکە کورەكەى خەرىکە دەمریت، ولە گێرانەو یەكی تردا پیغەمبەر - صلى الله عليه وسلم - ھەوالی پێگەیشیت و پێى فرموو: (فرمانى پێکە؛ ئارام بگریت و داواى پاداشت بکات، خودا ئەو پیغەمبەر - صلى الله عليه وسلم - ھەوالی پێگەیشیت و ئەو پێگەیشیت ھەر مۆلکى خۆپەتەى، و ھەموو شتێک لە لای ئەو کۆتایى و ئەجەلێكى دیارىکراوى ھەبە، و فرمانى بە نێردراوە کە کرد کە ئەم وشانە بە کچەكەى - دایكى مندالەكە - بلیت، (ئارام بگریت): لەسەر ئەم کارەساتە. (وداواى پاداشت بکات): بەھۆى ئەم ئارامگرتنە داواى پاداشت لە خودا بکە؛ چونکە خەلک ھەبە ئارام دەگریت بەلام داواى پاداشت ناکات، بەلام ئەگەر ئارام بگریت و داواى پاداشت بکات ئەوا پاداشتی دەدرتەو. (خودا ئەو پیغەمبەر - صلى الله عليه وسلم - ھەموو شتێک مۆلکى خۆپەتەى و ئەو پێگەیشیت ھەر مۆلکى خۆپەتەى): بەراستى ئەمە پرستەبەكەى زۆر مەزەنە؛ ھەموو شتێک مۆلکى خودایە بۆ ئەگەر شتێک لى بسینتەو ئەوا مۆلکى خۆپەتەى، چۆن تۆرە دەبیت و ناپارازى دەبیت لەسەر ئەو شتێک لى بسینتەو لە کاتێکدا مۆلکى خۆپەتەى؟ بۆیە سونەتە ئەگەر مەرۆف ناخۆشەبەكەى بەسەردا ھات بلیت: - إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ - واتا: -ئێمە مۆلکى خوداین، و ھەر بۆ لای خودا دەگەرینەو. بۆیە خودا ھەر شتێک بەسەرماندا ئەوا و پستى خۆپەتەى، ئەو خۆى خودا دەیبەخشیت مۆلکى ئێمە نیبە، بەلکو ھەموو مۆلکى خودایە، و مەرۆف ناتوانیت بە و پستى خۆى ئەو خۆى خودا پێى بەخشوو بە کاربەھێنیت چونکە لەراستیدا مەرۆف مۆلکى ئەو شتە نیبە و دەبیت بەو شتێکە بە کاربەھێنیت کە خودا پێگەى پێداو، بۆیە ئەگەر ئەو خۆى مۆلکى خودا بێت و پێگەیشیت چۆن دەبیت مەرۆف ناپرەحەت و دلەنگ بێت کاتێک بەخشینە کە بۆ لای خۆى دەباتەو؟ و چۆن دەبیت تۆرە و ناپارازى بین لە کاتێک کە پادشا مۆلکى خۆى بۆ لای خۆى بیاتەو - سبحانہ و تعالیٰ -؟ ئەمە پێچەوانەى ئەقڵ و دەقە! و فرمووی: (و ھەموو شتێک لە لای ئەو کۆتایى و ئەجەلێكى دیارىکراوى ھەبە): ئەگەر لەم بابەتەش دلیا بوو لەگەڵ ئەو پێشوو تردا ئەوا پارازى دەبیت، و ئەم پرستەبە مانای ئەو یە کە مەرۆف ناتوانیت ئەو نوسراوە بیکۆریت نە بە پێشخستن و نە بە داخستن، ھەر وەکو خۆى گەورە دەفرموت: {لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ إِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ فَلَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ} [یونس: 49] واتە: {بۆ ھەموو گەل و نەتەو یەك کاتێكى دیارى کراو ھەبە ئەگەر کاتە کە یان ھات ئەوا نە ساتێک دوا دەکەون و نە پێشیش دەکەون}، ئەگەر شتێک لە قەدەردا پێرەبەكەى لەسەر درا بێت ئەوا مەرۆف ناتوانیت پێشى بخت و داواى بخت، بۆیە تۆرە بوون و ناپارازى بوون ھێچ سوویدیكى نیبە چونکە ھێچ شتێک ناگۆریت و تەنھا زبانی دەبیت، ئەم پرستانە گەیشیت بە کچەكەى بەلام ئەو داواى کرد کە پیغەمبەر - صلى الله عليه وسلم - بەپەلە ئامادەبیت بێت چونکە زۆرى نەماوە کە کورەكەى بمریت، ئەویش - صلى الله عليه وسلم - ھەستا لەگەڵ کۆمەلێک لە ھاوھەلان و گەیشتە لای، و کورەكە بەرزكراپەو بۆ باوھشى پیغەمبەر - صلى الله عليه وسلم - و توووشى ھەناسە بێرکى ھاتبوو، بۆیە پیغەمبەر - صلى الله عليه وسلم - گریا و بە

چاوه كانيدا فرميسك هاته خواره وه، سه عدي كوري عوباده -كه سه روكي هوذي خه زره جه- پيني وابوو كه پيغه مبه ر - صلى الله عليه وسلم- نارازيه بوئه گريا، به لام پيغه مبه ر -صلى الله عليه وسلم- فهرمووي: (ئمه ره حمه ته) واتا گريا وه كو ره حمه تيك به رامبه ر ئم منداله نهك به هوذي نارازي بوون له سه ر قهزا وقه ده ري خودا، وپاشان فهرمووي: (وخواي گه وره ره حم به و به ندانه ده كات كه به ره حم وه به زه بين به رامبه ر به خه لكى) وئهميش به لگه يه له سه ر ئه وه ي گريان ئاساييه بو كه سيك كه تووشى ناخوشى هاتبيت به لام به بي ئه وه ي بيتته هوذي نياحه ودهنگ به رز كرده وه ده رپرينى نارازي.

<https://sunnah.global/hadeeth/ku/show/6405>

النجاة الخيرية
ALNAJAT CHARITY

